

**CICLE DE CONFERÈNCIES "LA IDENTITAT DES DE L'ABSÈNCIA:
L'ALTERITAT IMAGINADA I LA CONSTRUCCIÓ D'UNA NACIÓ"**

18 de maig de 2017

La nació abans de la nació i els «altres» (moros, jueus i esclaus)

Ferran Garcia-Oliver

Un dels temes més complexos d'anàlisi que es presenta als historiadors –i als antropòlegs– és el de la nació i el de les identitats col·lectives. Es tracta de fenòmens estrictament contemporanis? Poden haver despuntat en etapes anteriors? Malgrat el general escepticisme dels historiadors de la societat contemporània, podem rastrejar els orígens de la nació i l'estat en els temps medievals. L'un i l'altre són inseparables, de manera que la construcció dels estats va anar acompanyada de la constitució de lligams conscients i inconscients en el si d'unes comunitats que, fins llavors, a penes havien tingut el rei com a únic component de cohesió, a més de les confessionalitats religioses. La Corona d'Aragó presentava el problema de la fragmentació dels regnes i la presència de col·lectius ètnics demogràficament gens negligibles, però minoritzats políticament. La unitat de l'estat i la consistència nacional se'n ressentí, fins al punt que la imatge unitària de la «nació catalana» va ser impugnada cap a la darreria medieval per valencians i mallorquins.